

I

(Säädökset, jotka on julkaistava)

**EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON PÄÄTÖS N:o 1411/2001/EY,
tehty 27 päivänä kesäkuuta 2001,
kaupunkien kestävästä kehitystä edistävästä yhteisön yhteistyöjärjestelmästä**

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN
NEUVOSTO, jotka

ottavat huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 175 artiklan 1 kohdan,

ottavat huomioon komission ehdotuksen ⁽¹⁾,

ottavat huomioon talous- ja sosiaalikomitean lausunnon ⁽²⁾,

ottavat huomioon alueiden komitean lausunnon ⁽³⁾,

noudattavat perustamissopimuksen 251 artiklassa määrättyä menettelyä ⁽⁴⁾,

sekä katsovat seuraavaa:

- (1) Perustamissopimuksessa määrätään yhteisön ympäristöpolitiikan kehittämisestä ja toteuttamisesta sekä asetetaan tätä politiikkaa ohjaavat tavoitteet ja periaatteet.
- (2) Yhteisö on Euroopan parlamentin ja neuvoston päätöksellä N:o 2179/98/EY ⁽⁵⁾ vahvistanut olevansa sitoutunut komission ohjelmassaan "Kohti kestävästä kehitystä" ⁽⁶⁾ omaksumaan lähestymistapaan ja strategiaan.
- (3) Useita yhteisön kansainvälisiä sitoumuksia ja erityisesti niitä, jotka liittyvät ilmastonmuutoksen torjumiseen, ei voida täyttää ilman paikallisviranomaisten osallistumista.
- (4) Komissio sitoutui 28 päivänä lokakuuta 1998 antamassaan tiedonannossa "Kaupunkien kestävä kehittäminen Euroopan unionissa: toimintakehys" edistämään paikallishallinnon verkostoitumista sekä "huolehtimaan tarvittavasta asianmukaisesta oikeusperustasta tällaisen toiminnan rahoittamiseksi monivuotisella perusteella".

(5) Euroopan parlamentti on antanut päätöslauselmia ⁽⁷⁾ Euroopan unionin kaupunkeja koskevan ympäristöpolitiikan vahvistamisesta.

(6) Alueiden komitea on antanut lausunnon paikallisyhteisöjen rajanylittävistä ja ylikansallisesta yhteistyöstä ⁽⁸⁾ sekä lausunnon komission tiedonannosta "Kohti kaupunkien toimintaohjelmaa Euroopan unionissa" ⁽⁹⁾.

(7) Viidennessä ympäristötoimintaohjelmassa todetaan, että kaikkien asianomaisten toimijoiden, myös komission ja paikallisviranomaisten, olisi yhteistyössä toteutettava yhtenäisiä toimia kestävä kehityksen saavuttamiseksi ja siihen liittyvän vastuun jakamiseksi.

(8) Rion ympäristö- ja kehityskonferenssissa vuonna 1992 allekirjoitetun Agenda 21:ä koskevan pöytäkirjan 28 luvussa määrätään, että kunkin maan useimpien paikallisviranomaisten olisi perustettava menettely yleisön kuulemiseksi ja päästävä yhteisymmärrykseen Agenda 21 -paikallisohjelmasta.

(9) Kaupunkien kestävä kehityksen tavoitteet sekä Agenda 21 -ohjelman ja yhteisön lainsäädännön täytäntöönpano edellyttävät hyvien toimintatapojen määrittelyä, kehittämistä ja vaihtamista paikallisviranomaisten välillä sekä näiden viranomaisten tietoisuuden lisäämistä.

(10) Paikallisviranomaisten verkostojen valmiuksia olisi vahvistettava Euroopan tasolla, kaupunkien kestävä kehitykseen ja Agenda 21 -paikallisohjelmaan liittyviä hyviä toimintatapoja olisi kehitettävä ja vaihdettava, ja nämä toimet olisi sovittava yhteen, jotta komissiolle voidaan välittää paikallisviranomaisten tietoa ja näkemyksiä uusista esille tulevista kestävä kehitykseen liittyvistä suuntauksista.

⁽¹⁾ EYVL C 56 E, 29.2.2000, s. 68.

⁽²⁾ EYVL C 204, 18.7.2000, s. 35.

⁽³⁾ EYVL C 317, 6.11.2000, s. 33.

⁽⁴⁾ Euroopan parlamentin lausunto, annettu 14. joulukuuta 2000 (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä) ja neuvoston päätös, tehty 18. kesäkuuta 2001.

⁽⁵⁾ EYVL L 275, 10.10.1998, s. 1.

⁽⁶⁾ EYVL C 138, 17.5.1993, s. 5.

⁽⁷⁾ EYVL C 226, 20.7.1998, s. 34 ja 36 sekä EYVL C 279, 1.10.1999, s. 44.

⁽⁸⁾ EYVL C 51, 22.2.1999, s. 21.

⁽⁹⁾ EYVL C 251, 10.8.1998, s. 11.

- (11) Suunnitellun toiminnan tavoitteita, jotka ovat hyvien toimintatapojen vaihto Euroopan tasolla ja paikallisviranomaisten tietoisuuden lisääminen eurooppalaisten verkostojen avulla, ei voida riittävällä tavalla saavuttaa jäsenvaltioiden toimin, vaan ne voidaan paremmin saavuttaa yhteisön tasolla, joten yhteisö voi toteuttaa toimenpiteitä perustamissopimuksen 5 artiklassa vahvistetun toissijaisuusperiaatteen mukaisesti. Kyseisessä artiklassa vahvistetun toissijaisuusperiaatteen mukaisesti tässä päätöksessä ei ylitetä sitä, mikä on näiden tavoitteiden saavuttamiseksi tarpeen.
- (12) Olisi määriteltävä ne ensisijaiset alat, joita yhteisön yhteistyöjärjestelmällä voidaan tukea.
- (13) On laadittava tehokkaita valvonta- ja arviointimenetelmät sekä huolehdittava mahdollisten edunsaajien ja yleisön asianmukaisesta tiedonsaannista.
- (14) Tämän yhteistyöjärjestelmän täytäntöönpanoa olisi arvioitava ensimmäisten täytäntöönpanovuosien aikana saatujen kokemusten perusteella, ja tästä olisi tiedotettava Euroopan parlamentille ja neuvostolle,
- (15) Tässä päätöksessä vahvistetaan ohjelman koko keston ajaksi rahoituspuitteet, jotka ovat talousarviota koskevasta kurinalaisuudesta ja talousarviomenettelyn parantamisesta 6 päivänä toukokuuta 1999 tehdyn Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission välisen toimielinten sopimuksen ⁽¹⁾ 33 kohdassa tarkoitettu budjettivallan käyttäjän ensisijainen ohje.
- (16) Tämän päätöksen täytäntöönpanemiseksi tarvittavista toimenpiteistä olisi päätettävä menettelystä komissiolle siirrettyä täytäntöönpanovaltaa käytettäessä 28 päivänä kesäkuuta 1999 tehdyn neuvoston päätöksen 1999/468/EY ⁽²⁾ mukaisesti.

OVAT PÄÄTTÄNEET SEURAAVAA:

1 artikla

Perustetaan yhteisön yhteistyöjärjestelmä rahoitustuen ja teknisen avun antamiseksi paikallisviranomaisten verkostoille, jotka ovat järjestäytyneet vähintään neljässä jäsenvaltiossa ja joihin voi tarvittaessa kuulua myös 8 artiklassa tarkoitetuissa maissa sijaitsevia kaupunkeja, jolloin hyvien toimintatapojen suunnittelua, vaihtoa ja toteuttamista seuraavilla aloilla:

— Euroopan unionin ympäristölainsäädännön täytäntöönpano paikallistasolla,

- kaupunkien kestävä kehitys,
- Agenda 21 -paikallishohjelma.

Yhteistyöjärjestelmän pääasialliset osapuolet ovat komissio, paikallisviranomaisten verkostot, järjestäytyneet useaa alaa edustavat kaupunkien sidosryhmät sekä yhteisöverkostot kuten valtioista riippumattomat järjestöt, yliopistot ja muut toimijat, jotka ovat järjestäytyneet Euroopan tasolla.

2 artikla

1. Yhteisön tukea voidaan tämän yhteistyöjärjestelmän kautta myöntää liitteessä määriteltyihin toimiin.
2. Komissio voi myöntää tukea mille hyvänsä 1 artiklassa määritellylle paikallisten viranomaisten verkostolle tai, liitteessä olevassa C osassa mainittujen liitännäistoimenpiteiden osalta, muille edunsaajille, jotka haluavat kehittää tällaisia toimia.
3. Yhteisön tukea myönnetään toimiin, jotka aiotaan toteuttaa sinä vuonna, jolle rahoitustuki myönnetään, ja/tai sitä seuraavana kahtena vuotena.
4. Rahoitustuen ohjeellinen erittely eri toimien kesken esitetään liitteessä.

3 artikla

Komissio arvioi tehdyt ehdotukset ja valitsee niistä 11 artiklan 2 kohdassa säädettyä menettelyä noudattaen ne hankkeet, jotka saavat rahoitusta 4 artiklassa tarkoitetuilla ensisijaisilla aloilla.

4 artikla

1. Komissio julkaisee *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä* ilmoituksen, jossa selostetaan ensisijaiset alat, joihin kuuluvia hankkeita rahoitetaan, ja jossa esitetään valinta- ja myöntämisperusteet sekä haku- ja hyväksymismenettelyt.

2. Edellä 1 artiklassa tarkoitetut paikallisviranomaisten verkostot toimittavat komissiolle rahoitettavia hankkeita koskevat ehdotukset, ja muut tukikelpoiset edunsaajat liitteessä olevassa C osassa tarkoitettuja toimia koskevat ehdotukset.

3. Tämän yhteistyöjärjestelmän kautta toteutettavia hankkeita koskevat ehdotuspyynnöt julkaistaan *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä* vuosittain tammikuun 31 päivään mennessä. Arvioituaan nämä ehdotukset komissio päättää toukokuun 31 päivään mennessä, mitä hankkeita se rahoittaa. Rahoitettavia hankkeita koskevan päätöksen perusteella tehdään hankkeiden toteuttamisesta vastaavien tuensaajien kanssa sopimus, jossa määritellään osapuolten oikeudet ja velvollisuudet.

4. Luettelo tuensaajista ja tämän yhteistyöjärjestelmän kautta rahoitettavista hankkeista sekä tuen määrät on julkistettava.

⁽¹⁾ EYVL C 172, 18.6.1999, s. 1.

⁽²⁾ EYVL L 184, 17.7.1999, s. 23.

5 artikla

Komissio huolehtii tämän yhteistyöjärjestelmän täytäntöönpanoa koskevien yhteisön toimien ja hankkeiden sekä muiden yhteisön ohjelmien ja aloitteiden, erityisesti rakennerahastoja koskevista yleisistä säännöksistä 21 päivänä kesäkuuta 1999 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1260/1999 ⁽¹⁾ 20 artiklassa tarkoitetun URBAN-aloitteen välisen johdonmukaisuudesta, täydentävyydestä ja yhteentoimivuudesta. Tämän yhteistyöjärjestelmän kautta ei voida myöntää rahoitusta hankkeisiin, jotka saavat rahoitusta muista yhteisön ohjelmista ja rahastoista.

6 artikla

1. Tämä yhteistyöjärjestelmä otetaan käyttöön 1 päivänä tammikuuta 2001 ja se lakkaa 31 päivänä joulukuuta 2004. Tämän yhteistyöjärjestelmän toteuttamisen rahoituspuitteet ovat 14 miljoonaa euroa vuosina 2001—2004.

Budjettivallan käyttäjä hyväksyy vuotuiset määrärahat rahoitusnäköymien puitteissa.

2. Jos rahoitustuki on 350 000 euroa tai enemmän, se voidaan myöntää vain, jos auktorisoitu tilintarkastaja on varmentanut tuensaajan tilit edellisen vuoden ajalta. Auktorisoidun tilintarkastajan on varmennettava tilit myös siltä ajalta, jona tukea käytetään.

Jos rahoitustuki on alle 350 000 euroa, se voidaan myöntää vain, jos tuensaajan tilit edellisen vuoden ajalta ovat saatavilla komission hyväksymässä muodossa ja niitä pidetään tässä muodossa sen ajan, jona tukea käytetään.

7 artikla

Hankkeilla on edistettävä 1 artiklassa mainittujen tavoitteiden saavuttamista, ja ne on valittava seuraavien yleisten perusteiden nojalla:

- a) hyvä kustannus-hyötysuhde;
- b) kestävät kerrannaisvaikutukset Euroopan tasolla;
- c) hankkeen eri osapuolten välinen tehokas ja tasapainoinen yhteistyö toimien suunnittelussa ja toteutuksessa sekä rahoitukseen osallistumisessa;
- d) rahoitusosuus;
- e) monikansallisen näkökulman edistäminen ja erityisesti rajat ylittävä yhteistyö yhteisön sisällä sekä tarvittaessa yhteisön naapurivaltioiden kanssa;
- f) monialaisen ja yhdenmisen näkökulman sekä kaupunkien kestävän kehityksen edistäminen ottaen huomioon sen sosiaaliset, taloudelliset ja ympäristöolollisuudet;
- g) kaikkien osapuolien osallistumisaste kansalaisyhteiskunnan edustajat mukaan luettuina;

⁽¹⁾ EYVL L 161, 26.6.1999, s. 1.

h) yleishyödyllisten palvelujen vahvistaminen ja uudistaminen.

8 artikla

Tähän yhteistyöjärjestelmään voivat osallistua paikallisviranomaisten verkostot, joihin kuuluu Keski- ja Itä-Euroopan maissa, Kyproksessa ja Maltalla sekä muissa sellaisissa maissa sijaitsevia kaupunkeja, jotka ovat tehneet assosiaatiosopimuksen yhteisön kanssa.

9 artikla

1. Edunsaajien yhteisön tuella toteuttamien toimien menestellisyys varmistamiseksi komissio toteuttaa tarvittavat toimenpiteet, joilla

- a) tarkastetaan, että komission ehdottamat toimet on toteutettu asianmukaisesti;
- b) ehkäistään ja torjutaan väärinkäytökset;
- c) peritään aiheettomasti saadut määrät tarvittaessa takaisin.

2. Komission virkamiehet ja muut toimihenkilöt voivat tarkastaa paikalla, myös pistokokein, tästä yhteistyöjärjestelmästä rahoitettuja toimia. Tämä ei rajoita tilintarkastustuomioistuimen tekemää, perustamissopimuksen 248 artiklan mukaista tilien tarkastusta eikä sen 279 artiklan c kohdan mukaisesti toteutettavaa valvontaa.

Ennen paikalla toteutettavaa tarkastusta komissio ilmoittaa siitä tuensaajalle, jollei ole perusteltua syytä epäillä petosta tai tuen väärinkäyttöä.

3. Rahoitustuen saajien on pidettävä komission saatavilla kaikki tositteet tiettyyn toimeen liittyvistä menoista viiden vuoden ajan alkaen kyseistä tointa koskevan viimeisen maksun suorittamisesta. Tositteet voidaan säilyttää myös sähköisessä muodossa.

10 artikla

1. Komissio voi alentaa sopimuksella myönnetyn rahoitustuen määrää, keskeyttää tuen maksamisen tai periä sen takaisin, jos se havaitsee väärinkäytöksiä tai jos se toteaa sopimusta muutetun olennaisesti ilman komission lupaa siten, ettei se enää vastaa sovittuja tavoitteita tai täytäntöönpanoa koskevia ehtoja.

2. Jollei määräaikoja ole noudatettu tai jos sopimuksen täytäntöönpanon edistyminen oikeuttaa ainoastaan osaan myönnetystä rahoitustuesta, komissio pyytää tuensaajaa esittämään asiasta selvityksen asetetussa määräajassa. Jollei tuensaaja anna hyväksyttävää vastausta, komissio voi peruuttaa rahoitustuen loppuosan ja vaatia jo maksettujen erien palauttamista välittömästi. Komissio arvioi edellä mainitut selvitykset perusteellisesti ja joutuisasti.

3. Tuensaajien on toimitettava komissiolle vuosittain kertomus yli vuoden pituisten sopimusten edistymisestä ja rahoituskertomus kustakin sopimuksesta kuuden kuukauden kuluessa sen loppuunsaattamisesta. Komissio päättää kertomuksen muodosta ja sisällöstä. Mikäli kertomusta ei toimiteta edellä mainituissa määräaajoissa, tuensaajalle ei tämän päätöksen nojalla voida enää myöntää rahoitusta. Komissio arvioi kertomukset kohtuullisessa ajassa, jotta vältetään tarpeettomat maksuviivästykset.

4. Aiheettomasti saadut maksut on palautettava komissiolle. Jos määriä ei palauteta kohtuullisessa ajassa, niihin voidaan lisätä viivästyskorko. Komissio päättää tämän kohdan soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä.

11 artikla

1. Komissiota avustaa neuvoa-antava komitea.
2. Jos tähän kohtaan viitataan, sovelletaan neuvoston päätöksen 1999/468/EY 3 ja 7 artiklassa säädettyä menettelyä ottaen huomioon mainitun päätöksen 8 artiklan säännökset.

3. Komitea vahvistaa työjärjestyksensä.

12 artikla

Komissio arvioi tämän yhteistyöjärjestelmän täytäntöönpanoa ja esittää tältä osin viimeistään 31 päivänä maaliskuuta 2003 kertomuksen Euroopan parlamentille ja neuvostolle.

13 artikla

Tätä päätöstä sovelletaan 1 päivästä tammikuuta 2001 alkaen 31 päivään joulukuuta 2004.

Tehty Luxemburgissa 27 päivänä kesäkuuta 2001.

Euroopan parlamentin puolesta

Puhemies

N. FONTAINE

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja

B. ROSENGREN

LIITE

Toimet, joille voidaan myöntää yhteisön tukea	Voimavarojen ohjeellinen jako 100 %
A. Kaupunkien kestävästä kehitystä sekä Agenda 21 -paikallishjelmaa koskeva tiedotus ja tiedonvaihto sekä ympäristön laadun parantaminen alueilla, joilla ympäristöongelmia esiintyy sosioekonomisten ongelmien rinnalla — koulutus-, tiedotus-, dokumentointi- ja valistusvälineiden kehittäminen ammatilaisten, kohderyhmien, paikallispolitiikasta vastaavien ja suuren yleisön sekä myös sellaisten paikallisviranomaisten käyttöön, jotka haluavat käynnistää hankkeita parantaakseen toimintaansa ympäristöasioissa; — hyvien toimintatapojen sekä esittelyhankkeiden tulosten tukeminen, siirtäminen ja levittäminen alueilla, joilla ympäristöongelmia esiintyy sosioekonomisten ongelmien rinnalla, myös sellaisten paikallisten viranomaisten käyttöön, jotka eivät osallistu tämän päätöksen mukaisiin verkostoihin.	40 %
B. Kaupunkien kestävässä kehityksessä ja Agenda 21 -ohjelmaan osallistuvien yhteistyö eurooppalaisella tasolla — yhteisön viidennessä ympäristöalan toimintaohjelmassa määriteltyjen osapuolten yhteistyön edistäminen; — toissijaisuus- ja kumppanuusperiaatetta noudattaen paikallisviranomaisten tukemiseksi toteutettavien kansallisten ohjelmien nojalla toteutettavien toimien täydentäminen, mukaan lukien yhteisön ympäristöpolitiikan sekä kaupunkien saneeraus- ja uudistamishankkeiden toteuttaminen paikallisen kaupunkiympäristön laadun parantamiseksi kokonaisvaltaisella tavalla; — vuoropuhelun, yhteensovittamisen ja tiedonvaihdon edistäminen paikallisviranomaisten verkostojen sekä yhteisön toimielinten välillä; — tuen antaminen kumppanuuksien perustamiselle, mukaan lukien 8 artiklassa tarkoitetuista maista olevat kumppanit.	40 %
C. Kaupunkien kestävässä kehityksessä ja Agenda 21 -paikallishjelmaan liittyvien toimien arviointiin ja seurantaan tarvittavat liitännäistoimenpiteet — selvitysten laatiminen sellaisten kaupunkiohjelmien laajuudesta, merkityksestä ja luonteesta, jotka voidaan käsitellä yhteisön tasolla; — analyyttisten selvitysten laatiminen siitä, miten kestävä kehityksen periaate toteutuu paikallisella tasolla kaupunkisuunnittelussa muilla kuin ympäristöpolitiikkaan kuuluvilla aloilla, ottaen huomioon erityisesti johdonmukaisuuden rakennepolitiikkojen kanssa; — testaus- ja tukitoimet Kohti paikallisen kestävä kehityksen mallia / yhteiset eurooppalaiset indikaattorit -seuranta-aloitteen vakiinnuttamiseksi, yhteensovittamiseksi, hyödyntämiseksi, levittämiseksi ja kehittämiseksi.	20 %